

(คำแปล)

ประเทศไทย: ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชนกังวลกับการใช้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพอย่างต่อเนื่อง

เจนีวา (7 กพ 2560) - นายเดวิด เคย์ (David Kaye)

ผู้รายงานพิเศษขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการส่งเสริมเสรีภาพทางความคิดเห็นและการแสดงออกอย่างเสรี เรียกร้องให้ทางการไทยยุติการใช้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเป็นเครื่องมือทางการเมืองเพื่อระงับการวิพากษ์วิจารณ์ ทั้งนี้ ในประเทศไทย ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายพระราชวงศ์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 ปีถึง 15 ปี

“บุคคลสาธารณะรวมถึงผู้มีอำนาจการเมืองสูงสุด พึงถูกวิจารณ์ได้ และแม้ว่าการแสดงออกบางรูปแบบจะถือว่าการดูหมิ่นบุคคลสาธารณะก็ตาม แต่นั่นก็ไม่เพียงพออยู่ดีที่จะนำไปสู่การจำกัดการแสดงออกหรือการลงโทษ” นายเคย์ กล่าว

“บทบัญญัติว่าด้วยการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในประมวลกฎหมายอาญาไทย ไม่สอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ” นายเคย์ กล่าว
“นี่คือความกังวลที่ผมและผู้ดำรงตำแหน่งก่อนหน้านี้ได้พูดคุยกับทางการไทยแล้วหลายครั้ง”

การเรียกร้องของผู้เชี่ยวชาญครั้งนี้เกิดขึ้นระหว่างที่นายจตุภัทร บุญภัทรรักษา นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ และนักกิจกรรม รอเข้าสู่ขั้นตอนพิจารณาคดีหลังถูกแจ้งข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพมกุฎราชกุมาร โดยนายจตุภัทรเป็นบุคคลแรกที่ถูกตั้งข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพนับตั้งแต่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10 เสด็จขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2559

เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559 นายจตุภัทรถูกจับกุมและถูกกล่าวหาว่ามีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 และพรบ. คอมพิวเตอร์

หลังแชร์ข่าวกษัตริย์พระองค์ใหม่จากสำนักข่าวบีบีซีรวมทั้งโพสต์เนื้อหาของข่าวในหน้าเฟซบุ๊กส่วนตัวของตน

ขณะนี้ นายจตุภัทรอยู่ระหว่างการฝากขังหลังศาลอาญามีคำสั่งเพิกถอนการปล่อยตัวชั่วคราวเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม โดยเห็นว่าคำสั่งเพิกถอนดังกล่าวมีความเหมาะสมเพราะคดีมีความอ่อนไหวและเกี่ยวกับความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมและความมั่นคงของชาติ “ผมรู้สึกกังวลกับการพิจารณาคำร้องขอฝากขังที่เป็นการพิจารณาแบบลับ ซึ่งขัดแย้งกับสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างยุติธรรมและเปิดเผย” ผู้รายงานพิเศษกล่าว

ก่อนหน้านี้ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ศาลอนุญาตให้ฝากขังนายจตุภัทรในระหว่างการสอบสวนต่อไปได้อีก 10 วัน
ทั้งนี้

จะมีการเปิดตัวนายจตุภัทรมาศาลครั้งต่อไปเพื่อรับฟังว่าศาลจะอนุญาตให้ฝากขังนายจตุภัทรต่ออีกหรือไม่ในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ ขณะนี้ ยังไม่มีการยืนยันวันพิจารณาคดีแต่อย่างใด

เมื่อเดือนกันยายน 2559 นายกรัฐมนตรีของไทย ได้ยกเลิกคำสั่งก่อนหน้านี้ซึ่งอนุญาตให้ศาลทหาร
พิจารณาคความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ดังนั้น
ความผิดกรณีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพซึ่งกระทำการหลังเดือนกันยายน 2559 ทั้งหมด
จะได้รับการพิจารณาในศาลพลเรือน

อย่างไรก็ตาม การพิจารณาคความผิดในคดีที่กระทำการก่อนเดือนกันยายน 2559

จะยังคงดำเนินการต่อในศาลทหารซึ่ง

พิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพหนักหน่วงกว่า โดยในปี 2558 ศาลทหาร
ตัดสินลงโทษนายพงษ์ศักดิ์ ศรีบุญเพ็ง เป็นเวลา 30 ปี นางศศิวิมล ปฐมวงศ์ฟ้างาม เป็นเวลา 28 ปี
และนายเชิรสุธรรม สุทธิจิตเสรณี เป็นเวลา 25 ปี ฐานโพสต์วิจารณ์สถาบันกษัตริย์บนหน้าเฟซบุ๊ก

“บทบัญญัติว่าด้วยความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112

ไม่มีที่ทางในประเทศภายใต้ระบอบประชาธิปไตย

ผมขอเรียกร้องให้ทางการไทยทบทวนประมวลกฎหมายอาญาของตน

และยกเลิกกฎหมายที่อนุญาตให้มีบทลงโทษทางอาญา” นายเคย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน กล่าว

จบ

นายเดวิด เคย์ (David Kaye) ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

ให้เป็นผู้รายงานพิเศษว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิในการแสดงความคิดเห็น

และแสดงออกอย่างเสรีเมื่อเดือนสิงหาคม 2557 ในฐานะผู้รายงานพิเศษ

นายเคย์เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพิเศษ (Special Procedures)

ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ กระบวนการพิเศษ

ซึ่งเป็นกลุ่มที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญอิสระกลุ่มใหญ่ที่สุดในระบบสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ เป็นชื่อ

ทั่วไปที่ใช้เรียกกลไกอิสระในการหาข้อเท็จจริงและเฝ้าติดตามสถานการณ์ของคณะมนตรี ซึ่งจะ

ดูแลสถานการณ์ในประเทศใดประเทศหนึ่งหรือรับมือกับประเด็นปัญหาเป็นเรื่องราวในทุกรัฐบาล

ผู้เชี่ยวชาญ ในกระบวนการพิเศษนี้ทำงานในฐานะอาสาสมัคร ไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของสหประชาชาติ และไม่ได้รับเงินเดือนเป็นค่าตอบแทน ผู้เชี่ยวชาญมีความเป็นอิสระจากรัฐบาลหรือองค์กร และทำหน้าที่ในฐานะส่วนบุคคล

สิทธิมนุษยชนสหประชาชาติ หน้าประเทศ: Thailand

หากต้องการข้อมูลหรือคำขออื่นๆ เกี่ยวกับสื่อ โปรดติดต่อ Azin Tadjini (+41 22 917 9400)/ atadjini@ohchr.org หรืออีเมล freedex@ohchr.org

หากต้องการข้อมูลเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญอิสระท่านอื่นของสหประชาชาติ โปรดติดต่อ Xabier Celaya – Media Unit (+41 22 917 9383/ xcelaya@ohchr.org)

ท่านสามารถเข้าถึงจดหมายข่าวฉบับนี้ออนไลน์

แท็กและแฮชแท็ก: ทวิตเตอร์ @UNHumanRights, เฟสบุ๊ก unitednationshumanrights